

MASARYKOVA UNIVERZITA

VIKBA32 Informační vzdělávání

Standardy informační gramotnosti (pokračování)

Výzkumy v oblasti IG

Výchozí dokumenty

Pracovní skupiny a instituce na podporu IG

Mgr. Jan Zikuška

2.3. 2012

Standard informační gramotnosti vysokoškolského studenta

Týkají se pouze jeho studia a odborné práce v oboru. V tomto smyslu informačně gramotný vysokoškolský student:

- je schopen porozumět odborným textům svého studijního oboru, abstrahovat z nich podstatné myšlenky a zároveň sám psát odborné texty s využitím poznatků z informačních zdrojů, které cituje s ohledem na autorský zákon a podle zásad tvorby bibliografických citací,
- zná a sleduje klíčové informační zdroje svého studijního oboru, na základě pokročilých způsobů vyhledávání a s ohledem na právní i morální aspekty této činnosti z nich umí získat relevantní informace a takto vyhledané informace různého typu a formátu organizuje a uchovává pro další využití při své odborné práci,

Standard informační gramotnosti vysokoškolského studenta

- **využívá prameny** numerických a technických informací, vyhledává a zpracovává numerická a technická data a používá je při své odborné práci,
- **ovládá mateřský jazyk** a dokáže se v něm **slovně i písemně vyjadřovat**, zná a používá odbornou terminologii svého studijního oboru v mateřském i cizím jazyce, zejména **angličtině**, na úrovni potřebné k práci s odbornými s odbornými informačními zdroji a komunikaci v rámci komunity daného oboru,
- používá běžně dostupné **informační a komunikační technologie** potřebné k vyhledání, získání, zpracování a prezentaci informací (různého typu a formátu), které se týkají jeho studia a odborné práce,
- je si vědom **morálních a právních aspektů** využívání informací a pracuje s informacemi v souladu s autorskou etikou a autorským právem.

© 2004, 2007 Odborná komise IVIG Asociace knihoven vysokých škol ČR

České související dokumenty

Strategie celoživotního učení ČR (2007)

Nefiguruje zde pojem IG. „Pouze“ Funkční gramotnost a klíčové kompetence

- řešení problémů,
- používání informačních a komunikačních technologií,
- komunikativní kompetence – cizí jazyky, písemné a ústní vyjadřování,
- kritické myšlení,
- schopnost týmové práce,
- schopnost učit se,
- sebeřízení, sebekontrola,
- environmentální kompetence

České související dokumenty

➔ **Bílá kniha - národní program rozvoje vzdělávání v ČR.**

Pojem informační gramotnost zde nefiguruje

➔ **Státní informační politika ve vzdělávání (ukončena)**

Dílčí cíle:

- Infrastruktura (PC, Internet)
- Informační gramotnost učitelů
 - základní: na úrovni ECDL
 - vyšší: aplikace ICT ve vzdělávání
- Informační gramotnost knihovníků a inf. pracovníků

Evropské související dokumenty

- **Učení je skryté bohatství** - Vzdělávání pro 21. století (UNESCO, Jacques Delors)
- **Boloňský proces** (1999 Bologna)- společné prohlášení ministrů školství evropských států, významné pro VŠ
- **Lisabonský proces** – plán vzdělávání do r. 2010, koncept rozvoje klíčových kompetencí
- **i2010** - A European Information Society for growth and employment (Evropská komise 2005)
- **The Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning** (IFLA 2005)
- **Pražská deklarace** (2003 - National Commission on Library and Information Science and the National Forum on Information Literacy, with the support of UNESCO)

Alexandria Proclamation

- zahrnuje schopnosti **rozpoznat informační potřebu a vyhledat, hodnotit, vytvářet a používat informace** v rámci kulturních a sociálních souvislostí;
- je rozhodující **konkurenční výhodou** jednotlivců, podniků (zejména malých a středních podniků), regionů a národů;
- poskytuje klíč k efektivnímu přístupu, používání a vytváření obsahu na podporu **hospodářského rozvoje, školství, zdravotnictví a lidských služeb** a všechny ostatní aspekty soudobých společností, a tak poskytuje nezbytné základy pro splnění cílů Deklarace tisíciletí a Světového summitu o informační společnosti, a
- **překračuje současné technologie** tak, aby zahrnovala učení, kritické myšlení a interpretačních dovedností

Pražská deklarace

Setkání odborníků v oblasti informační gramotnosti (Information Literacy Meeting of Experts) pořádané

- U.S. National Commission on Libraries and Information Science
- National Forum on Information Literacy za podpory UNESCO

Uskutečnilo se ve dnech 20.-23. září 2003 v Praze

My, účastníci tohoto setkání, kteří reprezentujeme 23 zemí ze všech hlavních kontinentů světa, navrhujeme následující základní principy informační gramotnosti:

Pražská deklarace

Práce s textem

1. Přečtěte text dokumentu
2. Vytvořte mentální mapu dokumentu

Institute

IFLA - Information Literacy Section

<http://www.ifla.org/en/information-literacy>

Podpora mezinárodní spolupráce v různých typech knihoven a zeměpisných oblastí.

- „advokát“ pro informační gramotnosti ve společnosti
- podpora a vzdělávání informačních profesionálů
- podpora spolupráci s dalšími organizacemi a institucemi a v rámci IFLA
- rozvíjet informační gramotnost jako multi-kulturní a mnohotvárnou koncepci

<http://www.infolitglobal.info>

IFLA - Information Literacy Section + UNESCO

The screenshot shows the homepage of the IFLA Information Literacy International Resources Directory. The page has a green header with the text "INFORMATION LITERACY INTERNATIONAL RESOURCES DIRECTORY". On the left side, there is a login section with fields for "Username:" and "Password:", a "Register" link, and a "Log in" button. Below the login section are links for "Home", "Categories", and "Countries". There is also a search bar with a "Search" button. The main content area is titled "Categories" and lists several categories with their respective counts and sub-items:

- Communication (303)**
 - Conferences on the subject (63)
 - International actions, meetings, programs (26)
 - Listsens - Discussion lists (13)
 - Weblogs (63)
 - Websites devoted to information literacy (136)
- Organizations (86)**
 - Associations and professional bodies (39)
 - International organizations with IL related work (7)
 - Research projects / Research centers (30)
 - Information literacy training organizations (11)
- Products for users (712)**
 - Advocacy toolkits (19)
 - Assessment / Evaluation tools (22)
 - Credit courses (41)
 - Know how materials (32)
 - Library tours (34)
 - Tests of IL competencies/skills (15)
 - Tutorials for citizens (34)
 - Tutorials on how to use specific information resources (444)
 - WorkshopHands on experience (51)
- Publications (335)**
 - Guidelines for information literacy (49)
 - IL monographs of international coverage or impact (24)
 - Other publications of international relevance (121)
 - Serials Journals (56)
 - Specific guidelines for key programs (4)
 - Thesis of international relevance (79)
 - Translations of key international documents (11)
- Training the trainers (159)**
 - Courses (81)
 - IL Institutes/Immersion programs (24)
 - Web-based courses for training the trainers (29)
 - WorkshopHands on experience (24)

ACRL (ALA)

Association of College and Research Libraries (ACRL), a division of the American Library Association (ALA)

Information Literacy Coordinating Committee

- Výbor pro profesní výbor
- Výbor pro web
- Výbor pro standard
- Výbor pro informační gramotnost

<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/issues/infolit/index.cfm>

Information Literacy Competency Standards for Higher Education

Monitorování grantů

Projekt Best Practices (hodnocení programů IG)

Profesní rozvoj

Rozvoj partnerství a spolupráce

Podpora jednotlivých institucí

Národní a mezinárodní sdružení

The National Forum on Information Literacy

<http://www.infolit.org/index.html>

NORDINFOLIT

<http://www.nordinfolit.org/default.asp?nid=59>

ANZIL

<http://www.anziil.org/>

ENIL

<http://www.ceris.cnr.it/Basili/EnIL/index.html>

SCONUL

http://www.sconul.ac.uk/topics_issues/info_literacy/

KOMISE IVIG

založená 2000, od roku 2002 v rámci AKVŠ

Propagační aktivity

Teoretická a publikační činnost

Průzkum informačního vzdělávání

Pracovní semináře pro zájemce o informační vzdělávání

Seminář IVIG

Spolupráce

KOMISE IVIG

- Definice informační gramotnosti jako struktury 5 modulů (2004)
- Standardy informační gramotnosti univerzitních studentů (2005)
- Pilotní průzkum stavu informační gramotnosti studentů (2004, 2005)
- Seminář IVIG od roku 2003
- Koncepce IV na VŠ v ČR
- Spolupráce

Projekt pilotního průzkumu stavu informační gramotnosti vysokoškolských studentů

Autory a realizátory průzkumu byli členové komise IVIG, knihovníci vysokoškolských knihoven a sociolog. Průzkum byl proveden celkem v knihovnách 8 vysokých škol.

elektronická forma dotazníku

celkem 40 otázek

základní údaje o studentovi a studiu

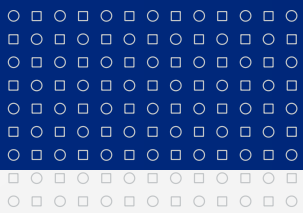
5 sad otázek podle struktury definice IG

Projekt pilotního průzkumu stavu informační gramotnosti vysokoškolských studentů

Hlavní hypotézy:

- 1.kurzy práce s informacemi zvyšují informační gramotnost studentů.
- 2.informačně gramotný student dosahuje alespoň minimálně 70 procentních bodů.

v obou kolech oslovili 2400 respondentů a získali 1174 vyplněných dotazníků.

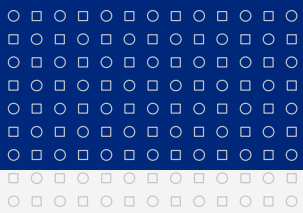
Jiná prezentace

Projekt pilotního průzkumu stavu informační gramotnosti vysokoškolských studentů

Co příznivě ovlivňuje informační gramotnost studentů:

- délka studia (studenti vyšších ročníků, zvláště diplomanti a doktorandi, jsou nuceni k práci s informačními zdroji a nestačí jim už jen skripta),
- absolvování kurzu informační
- frekvence využívání knihovny
- úroveň znalostí a dovedností ICT zvyšuje úroveň ostatních složek informační gramotnosti
- subjektivní hodnocení důležitosti informační gramotnosti (student si uvědomuje, k čemu je dobré být informačně gramotný, má zájem o školení, konzultace i samostatnou práci s informacemi),

Těším se na příště

Hezký víkend

